

විෂය :- ගණිතය

සතිය - 2 වාරය 3 සතිය

7 ශ්‍රේණිය

සැකසීම - Y.A.A. යහලවෙල මිය, (ගණිතය ගුරු උපදේශිකා) කලාප අධ්‍යාපන කාර්යාලය, බලංගොඩ

10 ඒකකය - භාග

✓ භාග එකතු කිරීම

හරයන් සමාන භාග එකතු කිරීම

හරයන් සමාන භාග එකතු කිරීමේ දී එම හරය ම පිළිතුරට ලැබෙන සේ ලෙඩයන් පමණක් එකතු කිරීමෙන් පිළිතුර ලබාගත හැකි ය.

$$\begin{aligned} \text{නිදසුන 1 : } \quad \frac{3}{7} + \frac{2}{7} \\ = \frac{3+2}{7} \\ = \frac{5}{7} \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} \text{නිදසුන 2 : } \quad \frac{5}{11} + \frac{3}{11} \\ = \frac{5+3}{11} \\ = \frac{8}{11} \end{aligned}$$

හරයන් අසමාන භාග එකතු කිරීම

හරයන් අසමාන භාග එකතු කිරීමේ දී ඒවායේ හරයන් සමානවන පරිදි එම එක් එක් භාගයේ කුලය භාග ලිවීම සිදු කළ යුතු අතර ඉන් පසු ඉහත පරිදි එකතු කිරීම සිදු කළ යුතු වේ.

$$\begin{aligned} \text{නිදසුන 1 : } \quad \frac{3}{8} + \frac{1}{4} \\ \frac{3}{8} + \frac{1 \times 2}{4 \times 2} \\ \frac{3}{8} + \frac{2}{8} \\ \frac{5}{8} \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} \text{නිදසුන 2 : } \quad \frac{2}{3} + \frac{1}{5} \\ \frac{2 \times 5}{3 \times 5} + \frac{1 \times 3}{5 \times 3} \\ \frac{10}{15} + \frac{3}{15} \\ \frac{13}{15} \end{aligned}$$

මිශ්‍ර සංඛ්‍යා එකතු කිරීම

මිශ්‍ර සංඛ්‍යාවල ඇති පූර්ණ සංඛ්‍යා වෙන ම ද භාග සංඛ්‍යා වෙන ම ද එකතු කිරීම මගින් මෙන් ම මිශ්‍ර සංඛ්‍යා විෂම භාග බවට පත්කිරීම මගින් ද මිශ්‍ර සංඛ්‍යා එකතු කළ හැක.

$$\text{නිදසුන 1 : } \quad 2\frac{1}{7} + 1\frac{4}{7}$$

$$\text{ක්‍රමය i} \quad (2 + 1) + \left(\frac{1}{7} + \frac{4}{7}\right)$$

$$3 + \frac{1+4}{7}$$

$$3 + \frac{5}{7}$$

$$3\frac{5}{7}$$

$$\text{ක්‍රමය ii} \quad \frac{15}{7} + \frac{11}{7}$$

$$\frac{15+11}{7}$$

$$\frac{26}{7}$$

$$3\frac{5}{7}$$

නිදසුන 2 : $2\frac{3}{5} + 3\frac{1}{4}$

ක්‍රමය i $(2 + 3) + (\frac{3}{5} + \frac{1}{4})$

$$5 + \frac{3 \times 4}{5 \times 4} + \frac{1 \times 5}{4 \times 5}$$

$$5 + \frac{12}{20} + \frac{5}{20}$$

$$5 + \frac{12+5}{20}$$

$$5 + \frac{17}{20}$$

$$5\frac{17}{20}$$

ක්‍රමය ii $\frac{13}{5} + \frac{13}{4}$

$$\frac{13 \times 4}{5 \times 4} + \frac{13 \times 5}{4 \times 5}$$

$$\frac{52}{20} + \frac{65}{20}$$

$$\frac{52+65}{20}$$

$$\frac{117}{20}$$

$$5\frac{17}{20}$$

අභ්‍යාස

01. අගය සොයන්න.

i $\frac{5}{13} + \frac{4}{13}$

ii $\frac{8}{15} + \frac{5}{15} + \frac{1}{15}$

iii $\frac{5}{9} + \frac{7}{9}$

iv $\frac{1}{3} + \frac{2}{9}$

v $\frac{3}{4} + \frac{1}{5}$

vi $\frac{3}{8} + \frac{5}{12}$

02. අගය සොයන්න.

i $3\frac{1}{5} + 2\frac{2}{5}$

ii $3\frac{1}{7} + 2\frac{2}{3}$

iii $4\frac{1}{2} + 5\frac{2}{3}$

iv $3\frac{1}{4} + 1\frac{2}{3} + 2\frac{1}{2}$

v $2\frac{3}{4} + \frac{2}{5}$

vi $1\frac{5}{6} + 2\frac{3}{4}$

➤ ඔබේ ගණිතය පෙළ පොතෙහි පිටු අංක 125 හි 10.3 අභ්‍යාසය ද පිටු අංක 127 හි 10.4 අභ්‍යාසය ද යටතේ ඇති ගැටලු විසඳන්න.